

Overhoven

20e jaargang - no. 5- juli 1994

IN GESPREK MET...

ANS VAN HEESWIJK-HAMELEERS

Ze wonen nu zo'n jaar of zes in Overhoven, een open, kleurrijk gezin met drie dochters. Bij binnenkomst merk je meteen dat creativiteit en kunst in het algemeen, er een bijzondere plaats innemen. Diverse muziekinstrumenten, heel mooie potterie en in Raku-techniek uitgevoerde voorwerpen, een verzameling stenen en schelpen van de jongste telg, maar dominant aanwezig zijn enkele mooie pastelschilderijen, door Ans zelf vervaardigd.

Ans van Heeswijk verwelkomde mij met een mok heerlijke koffie, uiteraard is die mok en het roomstel handwerk van echtgenoot Gerard.

Het is moeilijk om je aan de veelzijdigheid van Ans te onttrekken om tot de kern van dit gesprek te komen: DE KALLIGRAFIE.

Ben je altijd creatief bezig geweest?

Ja, reeds tijdens mijn Middelbare-schooljaren besteedde ik, tot schrik van mijn ouders, méér tijd aan tekenen en muziek, dan

aan mijn schoolopgaven. Toch wist ik alles te combineren en heb ik uiteindelijk gekozen voor de Academie Beeldende Kunst later volgde ik de opleiding aan de Grafische School en bij diverse instituten volgde ik meerdere cursussen en behaalde het diploma Kalligrafie van de Vereniging van Leraren MO Schrijven.

Ik heb mij altijd erg aangetrokken gevoeld tot de - in mijn ogen - magische kunst van het kalligraferen. Maar intussen heb ik mij ook jarenlang bezig gehouden met kunstzinnige uitingen in textiel en maakte heel wat wandkleden (R.K. Kerk Limbrichterveld bij voorbeeld).

Daarna stortte ik mij in de grafische vormgeving met haar vele mogelijkheden, ook hield ik mij bezig met pastelschilderen, had zelfs een druk bezochte tentoonstelling hier in de stad. Momenteel vind ik ook erg veel voldoening in het tekenen van portretten, vooral kinderen zijn een dankbaar object.

Terug naar de Kalligrafie: Wat is kalligrafie eigenlijk?

Voor alle duidelijkheid: het is een samenvoeging van twee oud-Griekse woorden. Kalós betekent: goed, bekwaam, mooi.

Graphó betekent: schrijven, samenstellen.

Het woord "schoonschrijven" schrap ik uit mijn vocabulaire.

Dat associëert men maar al te makkelijk met het schoolse handschrift, wat met kalligrafie weinig te maken heeft.

Ook ben ik geen handschriftverbeteraar, maar men kan via kalligrafie wel iets toevoegen aan zijn/haar handschrift.

Ik zou het woord "kalligrafie" het liefste willen omschrijven als "al datgene wat het geschrevene mooi maakt".

Dus tóch "mooi" schrijven?

Ja, dat wel; kalligrafie is inderdaad altijd een onderdeel geweest van het vak Schoonschrijven, maar groeit geleidelijk uit tot een zelfstandig vakgebied. Het meest kenmerkende van kalligrafie is het gebruik van de "brede" pen.

Aanleg?

Moet je een bepaalde aanleg en/of vooropleiding gevolgd hebben om te leren kalligraferen? Ik zag de cursus namelijk

WAARBORG
VOOR KWALITEIT

ad

pfenninge

SCHILDERSBEDRIJF B.V.
RIJKSWEG NOORD 188 SITTARD - TEL. 046-512434

**Slijterij
Gilissen-Nohlmans**

Rijksweg Noord 235
6136 AB Sittard
Telefoon 046-512362

Bellen met uw Betaalrekening: 06-9272

Hoeveel staat er nog op de rekening? Is het salaris al gestort? Zijn de betalingen al afgeschreven? Met de Rabofoon heeft u nu een directe lijn met uw Betaalrekening.

Via deze service van de Rabobank kunt u zeven dagen per week, 24 uur per dag en voor 40 cent per minuut op de hoogte blijven hoe de zaken er voor staan op uw Betaalrekening.

Van de Rabofoon gebruik maken is heel simpel: U belt 06-9272, waarna u verbinding krijgt met de

De Rabofoon

computer die de meest up-to-date informatie over uw Betaalrekening gesproken aan u doorgeeft. En omdat u een persoonlijke telefooncode heeft,

bent u ook de enige die met uw rekening kan bellen.

De Rabofoon is ideaal als u tussen de bankafschriften door

wilt weten hoe het met uw financiën is gesteld.

Wilt u meer informatie over de Rabofoon?

Loop dan even bij de Rabobank binnen. Of probeer het eens: Bel 06-9272

Rabobank

Rabobank. Aangenaam.

Kantoren:

Tempelplein 15	Sittard	tel. 59 27 27	Tunnelstraat 95	Sittard	tel. 59 27 85
Broeksittarderweg 154	Sittard	tel. 59 27 70	Raadhuisstraat 3	Limbricht	tel. 59 27 65

genoemd in de Studiegids van het Kreatief Centrum.

Ans protesteert heftig; nee, helemaal niet!
Iedereen kan het leren. Je moet een beetje durven, wat geduld hebben (kalligraferen maakt sowieso rustig), goed oefenen en uiteraard de lessen trouw volgen.

Ik las in die Studiegids dat jij les geeft?

Ja, het afgelopen jaar ben ik gestart met de eerste groep. Ik ben als docente kalligrafie aangesteld en werkzaam bij het Kreatief Centrum, hier in Overhoven aan de Rijksweg Noord nr. 232.

Waaruit bestaat zo'n cursus kalligrafie?

De beginnerscursus omvat 10 lessen van 2 uur waarin de cursisten letters leren schrijven met de hierboven al genoemde "brede" pen. Om te voorkomen dat mogelijke cursisten allerlei pennen, inkt, papier en boeken gaan kopen, die misschien niet helemaal het je van dat zijn, zou ik die mensen willen adviseren niet meteen van alles aan te schaffen, omdat ik hen tijdens de lessen laat kennis maken met soorten materiaal, waarna zij zélf een gerichte en goede keuze kunnen maken. Lachtend voegt ze eraan toe "laat ze maar cadeau-bonnen vragen als ze b.v. jarig zijn!" Goed idee, Ans. Zij gaat verder: na die tien lessen hebben de meeste cursisten er zo'n zin in gekregen, dat ik een vervolgcursus van 10 lessen heb opgezet. Dan worden uitgebreider diverse schriften behandeld en ook toegepaste technieken, waardoor kalligrafie als beeldend expressiemiddel verrassend veel mogelijkheden biedt.

Ans laat mij nu wat voorbeelden zien uit haar eigen werk; nooit heb ik geweten dat met deze tak van kunst dergelijke juweeltjes gemaakt kunnen worden. Ongelooflijk welke mogelijkheden zich hier met wat fantasie, kunnen voordoen. Zo kan men kalligrafie toepassen bij het maken van felicitatiekaarten, oorkonden, spreuken (ook heel mooi als decoratieve wandversiering), uitnodigingen, monogrammen, etc. Leuk detail bij monogrammen: je ontwerpt ze en borduurt ze op textiel! Er zijn veel meer technieken en met enige fantasie zijn schier onuitputtelijke mogelijkheden om (volgens Ans) lekker creatief bezig te zijn.

Wat heb je nodig om te kunnen kalligraferen?

Afgezien van het feit dat je adviseert niet direct tot koop van materiaal over te gaan, zou ik toch graag weten wat je zoal nodig hebt c.q. kunt gebruiken, als je je met kalligrafie wilt gaan bezighouden.

- alle mogelijke soorten papier, tot b.v. behangselpapier toe
- dan pennen: brede beitelvormige pennen in diverse breedten, in de handel als kunst- of kalligrafeerpennen. Maar verder ook alle materiaal dat een brede, platte punt heeft, b.v. 'n platte, brede penseel, riet, rotan, timmermanspotlood, lijmspatel, afgebroken ijslolliestokjes, enz. maar de pen is voor de beginneling verreweg het beste.
- tenslotte inkt: een heel scala van vloeibaar materiaal alle gekleurde inkten (behalve O.I.-inkt), ecoline, alle soorten waterverf - in de juiste oplossing - tot zelfs thee toe!

Een kwasi bestraffende blik als ik lach, want ja, het gaat om een heel serieuze zaak, toch?

Onverstoorbaar wordt verder opgesomd:

ook droog materiaal kan gebruikt worden zoals de vlakke kant van een pastelkrijtje en dan: houtskool, ook daar kan prachtig mee gewerkt worden.

Randversieringen

Na deze opsomming zie ik in gedachten die prachtig verluchte manuscripten uit de 12e, 13e en 14e eeuw; ik vraag dan ook of het verluchten met randversieringen van eenvoudig tot gestileerde bloemen en bladeren en ingewikkelde tekeningen, vaak met kostbaar materiaal als bladgoud, ook tot de kalligrafie behoort.

"Ja" zegt Ans; dit is inderdaad een essentieel onderdeel van kalligrafie en verluchting. Zo is ook de techniek van miniatuurschilderijen een onderwerp apart.

Je ziet dit in de Middeleeuwse handboeken, die vooral in kloosters vervaardigd werden. Men spreekt niet voor niets van het z.g. monnikenwerk.

Verder ziet men versierde hoofdletters, maar er zijn ook moderne vormen en niet-westerse vormen.

Voor de Chinezen en Japanners zijn zeer bedreven in de kunst van het kalligraferen.

Voor moderne kalligrafen is het een kunstvorm geworden, zij gebruiken hun techniek ook voor het vervaardigen van echte kunstwerken. Zo worden kalligrafische vormen thans in de moderne kunst vaak verwerkt en dat levert prachtige resultaten op.

Inlichtingen en aanmelden

Als er lezers zijn, die net zo begeistert zijn als ik en méér willen weten over de cursus, waar kunnen zij zich dan melden?

Op zondag 4 september houdt het Kreatief Centrum een Informatiedag, waar de nodige inlichtingen verkregen kunnen worden. Ik zal daar zelf de hele dag aanwezig zijn en zal graag iets van mijn eigen werk en van cursisten laten zien.

CENTRALE VERWARMINGEN - GASINSTALLATIES

Fa. H. HAAS

NIEUWSTADTERWEG 8
6136 KN SITTARD

OOS KAAR

grote en kleinere zalen zeer geschikt voor:
vergaderingen, bijeenkomsten, feesten, koffietafels, bruiloften enz.
Tevens is er een gezellig café.

De accommodatie is geopend:
di, wo, do, za van 19.00 uur tot 02.00 uur
Vrijdag van 16.30 uur tot 02.00 uur
Zondag van 19.00 uur tot 01.00 uur
Maandag gesloten

Telefoon 046 - 52 64 10

Voor informatie en reserveringen: telefoon 046 - 52 13 78

Yorkshire Terriër Kennel van Sint Rosahof

Mariet Rensen

Rosastraat 8
6136 XG Sittard
Telefoon 046-514658

*Gediplomeerd trimster
Behandeling volgens afspraak*

UW OPTICIEN

LEON DE WEVER

STEENWEG 72
SITTARD

ROUSSEAU

Een begrip in **HERSENBONBONS** met steel
PINDAROTSJES met echte chocolade
PRALINÉ TRUFFELS

Chocoladeverwerkende Industrie ROUSSEAU
Abraham Kuiperstraat 2 6136 DE Sittard
Telefoon 046-519282

martien I. geers sittard b.v.

terreindienstwerk
specialistisch hijswerk

**martien I. geers
grond- en kabelwerken b.v.**

6136 EG Sittard, Overhoven 68 Telefoon 046-519331

In de laatste week van september start ik in het Kreatief Centrum met 2 x 10 lessen: een groep op dinsdagmorgen en een groep op dinsdagavond. Men kan zich vanaf nu al opgeven bij het Kreatief Centrum tel. 046-523176 of bij mij tel. 046-518530.

Tenslotte wil ik eindigen met een Duitse samenvatting "Schrift ist, wie die Sprache, Ausdruck der Persönlichkeit". Meer dan 30.000 jaar geleden schilderde men al afbeeldingen op grotwanden, daarna kwam de geleidelijke ontwikkeling van beelden naar symbolen en van symbolen naar letters. Ons schrift heeft zich door vele eeuwen heen tot een ideale vorm ontwikkeld.

Iedereen heeft zijn eigen smaak en als je de basistechniek onder de knie hebt, zijn de mogelijkheden onbegrensd.

Dat ontwikkelen van die basistechniek is, dat weet ik zeker, bij Ans van Heeswijk in heel goede handen.

Wordt jij ook zo moe van al die negatieve berichten over het milieu en de derde wereld?

Ben je het eigenlijk wel zat om lijdzaam toe te zien hoe de natuur kapot gaat en mensen worden onderdrukt en uitgebuit? Fiets dan mee met de **(GRENZENLOOS?! fietstocht!)** Al fietsens, aktievoerend, muziek en theater makend protesteren we tegen de uitbreiding van autowegen, vliegvelden en havens in Europa, en pleiten we voor een eerlijke en kleinschalige economie

Van deze uitbreidingen is behalve het milieu ook de derde wereld de dupe: het westen beheerst de wereldmarkt en kan daardoor spotgoedkoop grondstoffen uit de derde wereld importeren. Veel derde wereld-landen produceren voornamelijk voor de export (vaak om hun schulden te kunnen afbetalen). Dit leidt tot uitputting van de gronden, kappen van bossen en honger, omdat ze minder voedsel voor zichzelf kunnen verbouwen.

Deze handel leidt ook tot milieuvervuiling in het westen: voornoemde uitbreiding van transportwegen, havens en vliegvelden. Zo blijven de economie, consumptie en milieuvervuiling hier groeien, terwijl het westen nu al met 20% van de bevolking 80% van het energieverbruik in de wereld opslokt.

Drielandenpunt

De fietstocht vertrekt - symbolisch - vanaf het drielandenpunt bij Vaals op woensdag 20 juli. Vandaaruit gaan we naar Maastricht, waar met een ludieke actie op het Vrijthof de goederen- en geldstroom uit de derde wereld en de schamele stroom terug worden uitgebeeld. Via vliegveld Beek fietsen we naar Sittard, waar ons na een lekkere biologisch-vegetarische maaltijd van kookcollectief Rampanplan een cultureel en informatief avondprogramma te wachten staat (inleiding in het thema van **GRENZENLOOS?!**, dia's van het milieufestival "Auftakt" van vorig jaar, alternatieve stadswandeling en misschien een multicultureel feest).

De volgende dag rijden we Duitsland in. Via het bruinkool-winningsgebied Garzweiler naar vliegveld Köln-Bonn dat men van plan is uit te breiden. verder in Duitsland een symbolische actie bij de A 44, die men wil doortrekken dwars door een beschermd natuurgebied. We zoeken het einde van de snelweg. Weer terug in Nederland voeren we vooral actie tegen de

Betuwelijk, ook in samenwerking met plaatselijke actiegroepen. De fietstocht eindigt in Brussel met een driedaags festival met straattheater, muziek, een grote slotactie en uiteraard een feest!

Alternatieven

Behalve actievoeren tegen wat mis is, willen we ook alternatieven laten zien, door zelf "anders" te leven: biologisch vegetarisch eten onderweg, alleen gebruik van milieu-vriendelijke materialen bij activiteiten, etc. Ook willen we anders met elkaar omgaan: geen besluiten van bovenaf, maar samen de fietstocht vormgeven en naar oplossingen zoeken. Eigen initiatief is gevraagd!

De prijs voor de hele fietstocht is f 295,-, inclusief overnachtingen, eten, koffie en thee.

JMA

Landelijk wordt **GRENZENLOOS** georganiseerd door het JMA (Jongeren Milieu Aktief) en A SEED (Action for Solidarity, Equality Environment en Development). Het deel van de fietstocht dat door Limburg gaat, wordt georganiseerd door een werkgroep van De Klup in Sittard, Jongerenbond Sittard, JMA-Maastricht en anderen.

We kunnen echter nog wel wat hulp gebruiken!

Geïnteresseerd? Mee fietsen? Mee helpen?

Schrijf naar:

DE KLUP
Postbus 780
6130 AT Sittard

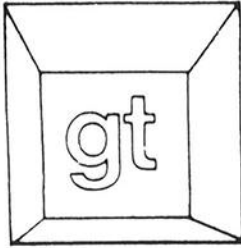
JMA-Maastricht
p/a Mark Terberg
Glacisweg 67
6212 BN Maastricht

Of bel:

Maastricht:
Roos 043-615960
Sittard: Wouter
046-528493
Ratna 046-514118

BECKERS-WILLEMS FORMIDABEL VANAF ST. VINCENT

De duiven van de combinatie beckers-Willems uit onze wijk waren bijzonder op dreef. Tijdens deze wedvlucht, over een afstand van meer dan 900 kilometer, behaalde de combinatie 16 prijzen. Bij de Sittardse Postduiven Combinatie, waarbij de Pdv 'de Snelvliegers' uit onze wijk is aangesloten, werden de prijzen 3-5-8 behaald. Jos Gruisen werd nummer 12. De komende weken vinden de overnachtingsvluchten vanaf o.a. Dax en Barcelona plaats. De afstand tussen Barcelona en de Limburgse hokken is 1.100 kilometer.

*Guus
Timmermans*

herenmode

Paardestraat 17
6131 HA Sittard
Tel.: 046-526973

**Produkten van Dr. A. Molenaar b.v.
Nu ook bij de schoonheidssalon!**

TYRO
COSMETICA

Dr. Andries Molenaar is een internationaal bekend plastisch chirurg die zich al ruim 25 jaar bezighoudt met esthetische chirurgie. Een aantal jaren geleden besloot hij zijn vakkennis en ervaring aan te wenden voor de ontwikkeling van een complete huidverzorgingslijn die volledig voorziet in alle voedingsstoffen waar de huid om vraagt.

Maak kennis met TYRO cosmetica en geniet van de maandelijkse nieuwsbrief over Esthetische chirurgie, Schoonheid, Huidverzorging, enz., geschreven door Dr. Molenaar. Voor informatie telefoon 046 - 515988

Schoonheidssalon MYA DE MAN, Rijksweg Noord 193, 6136 AB SITTARD

Lid Anbos

Jeug naar basisschool jaren

In groep 1 mocht ik met een boel andere kinderen meeroen aan het grote kerstspel waarin ik Maria mocht spelen, Jesus was een pop.

In groep 3 mocht ik als de kinderen gingen lezen op de gang gaan zitten met een boek.

Dat kwam omdat ik al kon lezen. Juffrouw Jacqueline Schols zag me toen ik in groep 2 zat, voor de raam van haar klas staan.....en wat deed ik daar, ik stond een zin te lezen die niemand die in groep 3 zat kon lezen.

Toen zei de juffrouw tegen mijn moeder: Wist u dat uw kind kon lezen? Toen zei mijn moeder dat ze het me zelf geleerd had.

Als ik naar de brugklas ga moet ik ook lezen maar dan geen zinnen, maar proefwerken.

Pauline

Stichting Wijkblad:

L. Verheije, Geldersestraat 8, tel. 51 80 44
T. Maessen, Rijksweg Noord 195, tel. 52 55 58
J. van Eijk, Walborgstraat 3, tel. 52 23 17
G. Voet, Rolandsweg 2, tel. 51 88 89
H. de Man, Rijksweg Noord 193, tel. 51 59 88
T. Slangen, Rosmolenstraat 42, tel. 51 72 15
M.J. Kelleners, Kastelenweg 23, tel. 52 10 17

Kopij inleveren vóór 19 juli a.s. bij voorkeur bij H. de Man, Rijksweg Nrd 193.

**Advertenties: de heer G. Voet,
Rolandsweg 2.**

**Volgend wijkblad verschijnt
op 6 augustus 1994.**

ATTENTIE

Wij verzoeken U dringend ALLE KOPIJ uiterlijk op de vermelde datum aan te leveren. Daarna kunnen wij om - praktische en technische redenen - uw bericht niet meer opnemen.

De redactie

PAROCHIE

OVERHOVEN

Parochiecentrum: Geldersestraat 39, tel. 046-583023
Maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur
Pater Sneekes, MSC-klooster. Tel. 512163
Pastoor Leek, Thorbeckestraat 24. Tel. 523355
Postgiro 1035314; Rabobank 147635594
t.n.v. Par. H. Hart Sittard

Eucharistievieringen
maandag t/m vrijdag: 19.00 uur
zaterdag: 19.00 uur

zondag: 11.00 uur

PASTOOR NIET IN HET ZIEKENHUIS OP BEZOEK!!!!

DOOP

- 12-06-94: Julie Maas, Rolandsweg 18
- 19-06-94: Dymphy Bongers, Dr. Nolenslaan 108

*De grootste leugen van de 20e eeuw is,
dat men de mensen heeft wijsgemaakt
dat er een uitwendig recept bestaat
om gelukkig te zijn.*

Phil Bosmans

KLOOSTER MSC

U heeft het wellicht aan de buitenkant gezien: Er is een grondige onderhoudsbeurt bezig: alles in de verf, verbetering van sanitaire voorzieningen, twee kamers met elkaar verbonden en geschikt gemaakt voor zit- en slaapkamer. Een goed teken: de Paters blijven, het huis gaat weer geleidelijk volledig bewoond worden. Pater Sneekes, die de afgelopen weken zijn heil gezocht heeft in Kasteel Stein, zal uiteraard een van de vaste bewoners blijven.

VAKANTIE PASTOOR

Pastoor Leek zal op vakantie zijn vanaf zondagmiddag, 3 juli, tot en met zondag 24 juli. Pater Sneekes zal dan aanwezig zijn. En we weten: bij hem is de parochie in goede handen.

TWEEDEHANDS CASSETTEDECK GEZOCHT

De Toneelvereniging 'Euverhaove' zit dringend verlegen om een tweede hands dubbel cassettedeck.
Moet in goede staat zijn.
Voor verdere informatie: Telefoon 52 19 61

LIMERICK

Heeft U het hele jaar gewerkt
Bent U stevig aangesterkt
Heeft u al het nodige gedaan
Dan mag U in de file staan
Want de vakantieplaatsen zijn beperkt.

O.V.R. Hoven

Andere pastores komen wel, onze pastoor niet. Snap jij dat nou??
Sta me toe deze opmerkingen wat toe te lichten:
Ieder christen heeft de taak zorg te dragen voor zijn zieke medemens. Dit geldt evenzeer voor elke christelijke gemeenschap zoals een parochie.
Welnu: De parochie Overhoven neemt deze taak serieus. Zij heeft een uitstekende Ziekendienst groep. Deze groep behartigt ondermeer het volgende:
bezoek in het zieken- of verpleegtehuis, attenties en vieringen rond Kerstmis en Pasen, een jaarlijks reisje naar Stein.
Ook ik neem deze ziekendienst groep serieus: **Zij** komt namens de parochie in het ziekenhuis of thuis bij de mensen. En de pastoor dan?
De pastorale zorg in het zieken- en verpleegtehuis ligt in handen van het pastores-team van dat huis. Wanneer er iets is moeten dus **zij** verwittigd worden en niet de pastor van de parochie. **Zij** hebben dan de taak om de pastorale zorg te verlenen die nodig is, niet de parochie-priester.
Want de mensen zijn tijdelijk 'parochiaan' van het ziekenhuis. Wanneer een zieke **vraagt** naar zijn/haar parochiepriester, dan zal deze komen, **ook..... pastor Leek**.
Wanneer ik dus via de familie of de ziekendienst deze vraag te horen krijg, dan kunt U er van op aan: ik kom.
Maar, kort en krachtig, de volgorde blijft:
- De ziekendienst groep van de parochie heeft als eerste de zorg voor de zieken.
- Het pastoresteam van het ziekenhuis draagt als eerste zorg voor de zieken die daar verblijven.
- Pas op verzoek van de zieke zelf wordt de parochie-priester ingeschakeld. En uiteraard via een tip van ziekendienst, familie of anderen.
Hopelijk valt het dus toch nog mee.....

Pastor G. Leek, msc

KERKBIJDRAGE

De maand mei is afgesloten met het mooie saldo van:
f 55.941,--.
Bedankt!

OVERLEDEN

- 20-05-94: Tinie Hacken-Abelshausen, 70 jaar, Overhoven 114
- 21-05-94: Marietje Kroon-Borchert, 74 jaar, Rijksweg Noord 276
- 22-05-94: Jan Aartsen, 86 jaar, Huize de Baenje, voorheen: St. Servaasstraat 2
- 22-05-94: Gerry Beaumont, 47 jaar, Spaubeek
- 27-05-94: Theo Meyer, 70 jaar, Cornelisstraat 33

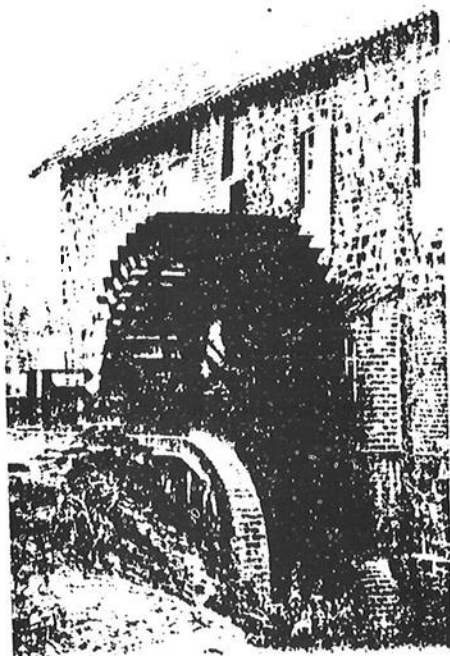
MOLENS (17)

De watermolens op de veel beschreven, bezongen en geschilderde Geul in de gemeente Wittem

De GEUL ontstaat in een wijdvertakt bronnengebied met veel zijbeken ten zuiden van Aken; die stroomt dan via Moresnet door België en passeert bij het gehucht Cottessen, ten zuiden van Epen, de landsgrens. Na 36 km op Limburgs gebied te hebben afgelegd, stroomt de Geul ten noorden van Bunde in de Maas. In het buitenland maakt van de vele watermolens op de Geul nog slechts één molen gebruik van de waterkracht. Op Nederlands gebied zijn nog vier watermolens dagelijks en twee incidenteel in gebruik.

De "VOLMOLEN" (in 1803 Vohlmühl genoemd) aan de Plaatweg te Epen was in zijn tijd (18e eeuw) een onderdeel van de Vaalser LAKENindustrie. Aan deze molen werden later door eigenaar Ch. de Clermont een lakenfabriek, een dekenfabriek en een kunstwolmolen gebouwd. In 1867 brandde het bedrijf af; enkele jaren later werd de molen als spinnerij en vollerij in gebruik genomen. Door de industrialisatie kwam spoedig een einde aan deze textiel-industrie en werd de molen omgebouwd tot graanmolen. Het buurtschap werd toen Terpoorten genoemd. na de verbouwingen in 1927 en 1947

Een watermolen, een volmolen, een graanmolen. Het uit de 18e en 19e eeuw daterende complex van de Volmolen bij Epen heeft een bewogen geschiedenis achter de rug. Daarvan dragen de muren duidelijke sporen: de oudere delen zijn opgetrokken in zg. breuksteen, de latere in baksteen.

werd de graanmolen toch van ondergeschikt belang. Na een brand in 1973 werd de molen in het kader van het 'Monumentenjaar 1975' gerestaureerd en kreeg men de beschikking over de maalstoel en het gangwerk van de Molen

'Eyckholt' of de 'Eschenermolen' genaamd in Heerlen. Er kwam een middenslagrad van 5.50 m. De molen is nu eigendom van de Vereniging tot Behoud van natuurmonumenten in Nederland.

Voor de exploitatie werd de stichting 'De Volmolen Epen' opgericht, die samen met de stichting 'Het Echte Bakkersgilde' zorg draagt voor de levering van tarwemeel aan Limburgse bakkers die bij deze stichting zijn aangesloten; dit brood is te koop onder de naam 'Bruin van de Molen'. De molen is dagelijks in bedrijf en wordt voor bezichtiging opengesteld. Landschappelijk, monumentaal en toeristisch zeer belangrijk.

De 'EPERMOLEN' of 'WINGBERGERMOLEN' ligt in het dal van de Geul aan de voet van twee heuvels tussen Epen (W) en Camerig (O). Deze aardige dorpsmolen werd in 1844 gebouwd en aangedreven door een onderslagrad. In 1913 werd het waterrad vervangen door een turbine. Er waren regelmatig problemen tussen de eigenaren van de twee achter elkaar liggende molens en de Waterstaat. De eigenaar moest steeds toestemming vragen voor allerlei voorzieningen om het water op peil te houden, hetgeen nogal eens 'vergeten' werd. In 1858 (na de dood van eigenaar en bouwverlener Lintzen) werd de molen, het huis, bakhuis, stallen, aanhorigheden én waterloop verkocht. Het hele complex ging diverse malen in andere handen over en in 1913, bij de vervanging van het waterrad door een turbine, bouwde de toenmalige eigenaar (Stassen) het molengebouw nog verder uit. Na de jaren veertig vonden in de gebouwen achter de molen opnieuw veranderingen plaats; die werden toen ingericht voor het maken van mengvoer, magazijnopslag en bewoning.

Thans is de molen al geruime tijd buiten bedrijf, het gebouw wordt gebruikt als magazijn en winkel voor veevoer, enz. Monumentaal is deze molen van geringe betekenis, uit toeristisch oogpunt best de moeite waard.

De "BOVENSTE MOLEN" of "WOLFSMOLEN" ligt aan de Eperweg 19-21, halverwege de dorpen Epen en Mechelen ten zuiden van Höfke/Schweiberg. De molen wordt voor het eerst in 1350 vermeld, maar reeds in de 13e eeuw lag hier de water-banmolen van de Heren van Wittem. Later kwam deze molen in bezit van de heren Van Pallant, Van Waldeck en Von Plettenberg.

Bovenste Molen uit het noordoosten. Rechts woonhuis, en links het molenhuis.

In 1805 omvatte het complex twee graanmolens; in 1828 werden de opstallen afgebroken en vervangen door een nieuwbouw, waarin een papiermolen én een papierfabriek werden gevestigd. In 1857 werd er door een kunstwolmolen kunstwol uit lompen en schapenwol vervaardigd. De eigenaars verkochten het hele complex in 1882. Na diverse veranderingen aan bouw en bestemming kreeg het geheel in

1975 met behulp van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg Afd. Molenzaken, zijn huidige aanzien en bestemming. Het woonhuis en de voormalige papiermolen zijn witgekalkte stenen gebouwen. Het woonhuis met drie wooneenheden is een langgerekt gebouw met een hoog pannen-schilddak. De molen is een karakteristiek fabrieksgebouw uit de vorige eeuw met één verdieping en een hoge zolder onder een markant wolfdak. Voor de molen liggen oude schuren en stallen in vakwerkbouw. Voor de exploitatie zorgt de stichting 'de Bovenste Molen'; de molen is ingericht voor het malen van biologische tarwe en de bewerking van een aantal graanproducten voor natuurvoedingswinkels. De molen is volledig in bedrijf en hoort tot de vijf best ingerichte ambachtelijke watermolens van Nederland. De 'Bovenste Molen' is zowel landschappelijk als monumentaal en toeristisch van groot belang.

De "ONDERSTE MOLEN" ter plaatse van de vroegere "COMMANDEURSMOLEN".

Deze ligt even voorbij de kom van Mechelen langs de weg naar Epen. De geschiedenis gaat terug naar 1215, toen behoorde de molen mogelijk bij de schenking van de hof Mechelen door hertog Hendrik III van Limburg aan de Johanniterorde. Het molenrecht werd opnieuw gevestigd in 1406; in 1692 is de toenmalige commandeursmolen door oorlogshandelingen totaal verwoest. In de oude heerlijkheid Wittem lag een staatje in een staat: de Malthazer Commanderie, met aan het hoofd een commandeur. De orde had aanvankelijk de verzorging van zieke en arme pelgrims op zich genomen, maar werd later een rijke ridderorde. In 1215 werd de molen een banmolen totdat die in de Franse Tijd in 1797 openbaar verkocht werd. Aan de overkant van de Geul werd een papierwatermolen gebouwd. In 1848 werden de graanmolen en de papiermolen herbouwd; in 1874 werden de papiermolen en de woning door brand vernield, maar in 1876 werd het huidige bakstenen molengebouw (2 verdiepingen en een flauwhellend wolfdak) in gebruik genomen. Na de Tweede Wereldoorlog liep het maalbedrijf met stenen sterk terug. In 1987 werd de Commandeurs- of Onderste Molen als molen met stenen voor biologische producten ingericht. Tot de inrichting behoren een fraaie houten graanreiniger en een spitsen schilmachine. Aangezien het hele complex landschappelijk en monumentaal redelijk waardevol is, is het uiteraard als toeristische trekpleister heel aantrekkelijk. Men heeft een grote ruimte achter het molengebouw als bezoekersruimte ingericht van waaruit rondleidingen in de molen plaatsvinden. De molen is nog steeds als graanmolen in gebruik.

De 'WATERMOLEN VAN WITTEM' aan de weg van Wittem naar Wijlré aan de Wittemer Allee nr. 38 is een watermolen op de Selzerbeek (over een afstand van twee kilometer werd een beekje van de Selzerbeek naar de molen gegraven, de Molenbeek) aangesloten. De Molenbeek mondt uit in de Eyserbeek, die ten noorden van Gulpen in de Geul troomt.

Wittem was eigenlijk een buurtschap, behorend tot het raafschap van de Heren van Wittem, de Graven Von Plettenburg. Tot de Franse Tijd bewoonden zij het kasteel dat tegenwoordig als hotel en restaurant is ingericht. Schuin tegenover het kasteel werd in 1732 door Graaf Von Plettenburg een klooster voor de Capucijnen ingericht. De paters verbleven daar tot in 1836 in het klooster de Congregatie van de Redemptoristen gevestigd werd. Het is nog steeds een druk bezocht bedevaartsoord van Gerardus Majella. Aan dezelfde plaats werd in 1835 de grote watermolen gebouwd. De molen bestaat uit baksteen met een pannen zadeldak; de molen is gedeeltelijk over de Molenbeek opgehoogd, zodat het waterrad in pandig kwam te hangen. Links van de molen werd het molenaarshuis gebouwd, schuur en stal later er tegenover. Bovenstrooms werd een vergaarvijver aangelegd. De molen heeft in al die jaren weinig verandering ondergaan. Hoewel de molen met één koppel stenen en in de oude staat verkerend rad en gangwerk bedrijfsvaardig is, heeft

hij geen maalfunctie meer. De molen, die eigendom is van de stichting 'Nieuw land' te Geysteren is in alle opzichten belangrijk voor de omgeving.

(Ged. overgenomen uit "De Molens van Limburg" door P. van Bussel).

Het a. b. c.

De A is van aardrykskunde waar ik nooit in meelas.

De B is van bel waar is vol ongeduld op wachtte.

De C is van certificaat die we kregen voor het kramleren.

De D is van directeur die ik goedkeur

De E is van engels die juf telia ons gaf.

De F is van juf Fien daar zat ik bij in de klas.

De G is van gym die soms leuk was

De H is van herrie die wij nogal maakte

De I is van instructies die we van meesters en juffen kregen.

De J is van jargon dat was altijd dolle pret

De K is van klas daar zat ik in

De L is van les daar had ik een sikel aan.

De M is van manieren want dat moesten we leren want we zaten vaak te klieren

De N is van nekedaksel die ernd je in de adas.

De O is van onderwijs dat is saai.

De P is van pakken dat we volge met wek gaan doen.

De Q is weet ik niet

De R is van rusie dat ik wel eens had

De S is van soep die we bij jufftelia maakten.

De T is van typen want we op de computer doen.

De U is van uan die we op school zaten

De V is van vuil want we wels eens werden

De W is van wiskunde dat we nog niet hebben

De X is van versin maar wat

De Y is van ys eten met juf hierbet

De Z is van zevenmen op kamp

Susanne

Maas.

Groep 8A

Exclusieve damesmode *chic gekleed - jong sportief*

J.M. Willems - Limbrichterstraat 17 - 6131 EA Sittard

APOTHEEK LIMBRICHTERVELD

DEMPSEYSTRAT 34-36, TEL. 046-528099

OPENINGSTIJDEN:

maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 18.00 uur

zaterdag, zon- en feestdagen van 11.00 tot 12.00 uur en van 17.00 tot 18.00 uur

goudsmid

tom smeets

sieraden

- repareren
- graveren
- veranderen
- ontwerpen

walborgstraat 1 (overhoven) sittard
tel. 520212

Voor uw rijbewijs

Verkeersschool de Maasketen

Heistraat 39
6136 BA Sittard
Tel. 046 - 525333

NUSTERWEG 69
6136 KT SITTARD
TELEFOON 046-517247

HAMERS

- APPARATENBOUW
- PLAATWERK
- KUNSTSTOF-INDUSTRIE
- MACHINE-REPARATIE

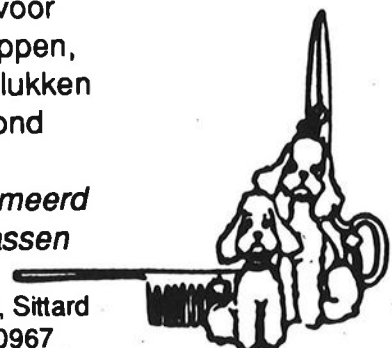
*Tevens levering op maat
van buis-, plaat- en
stalmateriaal in staal,
roestvrijstaal, aluminium
en kunststoffen*

Trimsalon 'Claudia'

Uw adres voor
wassen, knippen,
scheren en plukken
van uw hond

*Rijksgediplomeerd
voor alle rassen*

Parallelweg 20, Sittard
Tel. 046-520967

WPO BEZORGD VOOR STANKOVERLAST

De Werkgroep Politiek Overhoven is bezorgd voor stankoverlast in de wijk, die in de toekomst veroorzaakt kan worden door de vestiging van Stassen Mestrecycling aan de Dr. Nolenslaan.

Stassen vestigt zich daar in de voormalige autobusremise van Excelsior Tours. Dit bedrijf is, na verkassing uit Hulsberg enkele jaren geleden, uit Sittard vertrokken. Stassen is nu nog gevestigd in de woongemeenschap Puth aan de Panoramaweg. Het bedrijf heeft daar geen uitbreidingsmogelijkheden. De vestiging van Stassen kwam ter sprake tijdens de WPO-vergadering van 14 juni.

Marie José Kelleners had de bezorgdheid van buurtbewoners opgevangen. Die vrezen mogelijke stankoverlast in o.a. de bedrijfswoningen, voor het personeel van de bedrijven in de omgeving, en voor het publiek dat de gevestigde winkelbedrijven bezoekt.

Uit een toelichting blijkt dat B & W van Schinnen, uit verkeers- en milieutechnische overwegingen, niet willen meewerken aan een uitbreiding ter plaatse. Schinnen is wel bereid om Stassen een financiële bijdrage van f 660.000,- te verstrekken bij bedrijfsverplaatsing naar elders. Stassen moet uitbreiden omdat het bedrijf recent een 10-jarig contract heeft afgesloten met de Mestcentrale Zuid voor het afvoeren van drijfmest. Behalve drijfmest vervoert en verspreidt Stassen ook rioolslib. De WPO heeft het probleem onder de aandacht gebracht van de fractie Nieuw Sittard. Volgens de WPO past het bedrijf niet in deze omgeving. Gezien de toch al zware belasting van het milieu in Overhoven is de WPO van mening dat Stassen Mestrecycling, bij vestiging, strenge milieu eisen moet krijgen opgelegd.

Trottoirs

Piet Zinken uitte zijn bezorgdheid over het uitblijven van een trottoir vanaf de hoek Rolandsweg - Dr. Philipsstraat richting sportcomplex D.V.O. "Er ontstaan hier gevaarlijke situaties" aldus Zinken. Fred den Rooijen zal het probleem nogmaals onder de aandacht van de verantwoordelijke wethouder brengen.

Speelwerktuigen

De WPO besprak ook de situatie rond speelgelegenheden in onze wijk. Dit mede naar aanleiding van het verlanglijstje dat gepresenteerd is tijdens de Kinderspelenmiddag in de Geldersestraat. De werkgroep gaat bekijken of het financieel mogelijk is enkele speelwerktuigen aan te schaffen en die op geschikte plekken in onze wijk te plaatsen. Getracht wordt een fonds te vormen waaruit deze voorzieningen betaald kunnen worden. De naam van de sponsors en bedrijven van speelwerktuigen wordt bij de WPO-speelplekken geplaatst.

Ook de woonwagenproblematiek werd breedvoerig besproken. De WPO blijft er voor ijveren om het gemeentebestuur van Sittard te overtuigen dat de Rijksweg Noord nabij flatgebouw, absoluut niet voldoet als lokatie.

Niets meer aan de orde zijnde sloot voorzitter Paul van Velzen rond half elf de bijeenkomst. In verband met de vakantieperiode is de eerst volgende vergadering op 14 september.rusttijds kunnen inwoners van onze wijk, bij problemen of wensen die onder de bevolking leven, steeds een beroep doen op de WPO. Het secretariaat is bij Piet Zinken Overhoven 45 gevestigd.

Bijeenkomsten WPO zijn iedere 2e woensdag van de maand om 20.00 uur in 'Oos Kaar'. Het eerste deel van de vergadering is openbaar.

BOMEN VOOR MENSEN (10)

LINDE

Er zijn weinig bomen waar de mens zich door de eeuwen heen zo toe aangetrokken heeft gevoeld als tot de linde. Misschien wel omdat het een zachte, lieve boom is. Als dichters een boom bezingen, dan is het in negen van de tien gevallen een linde. Het blad is zacht behaard, de vorm hartvormig. Misschien daarom wel dat eeuwen geleden gelieven elkaar onder een lindeboom ontmoetten. Het is een boom die men graag op dorpspleinen plant, het liefst om een belangrijke gebeurtenis, b.v. de geboorte van een prins of prinses te gedenken. Een zekerheid dat die herinnering dan ook nog lange tijd levend wordt gehouden, want een linde kan met gemak zo'n 250 jaar oud worden.

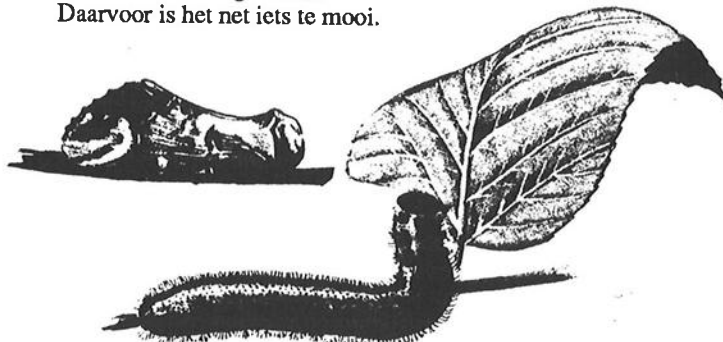
De linde is een snelle groeier die het ook in de schaduw goed doet. De grond moet wel humushoudend zijn en niet al te droog. Met zijn zware kroon kan hij gemakkelijk 30 meter hoog worden. De linde laat zich makkelijk snoeien. Daarom plantte men vroeger aan de zonzijde voor een boerderij linden, die evenwijdig aan de gevel werden gesnoeid, zodat er een levend zonnescherm ontstond. In de winter en het vroege voorjaar zijn de knoppen helrood. Het blad wordt nogal eens bezocht door bladluizen. Die doen zich tegoed aan de suiker in de bladeren. Met de uitwerpselen van deze luizen daalt vaak een roetachtige substantie uit de boom die gemakkelijk kleding kan bevuilden. Mieren zoeken trouwens ook hier de luizen op om de zoetigheid die zij afscheiden. En dat alles zorgt ervoor dat er op auto's die onder een linde staan geparkeerd, een kleverige massa terecht komt.

De bloem van de linde is echt helemaal volledig, compleet met kroon en kelkbladeren, met stamper en meeldraden.

Die bloemen zitten in kleine trosjes bij elkaar en produceren veel honing. Gen wonder dat daar weer veel insecten op afkomen. Lindebloesem wordt verzameld om er thee van te maken. Men zegt dat er ook een middel tegen verkoudheid uit gemaakt kan worden.

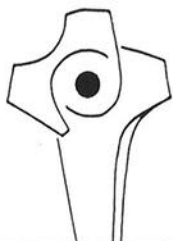
Op de boom komt de lindepilstaart voor, een vlinder met een zwaar, dik lichaam, met smalle stevige voorvleugels en korte achtervleugels. Een andere vlinder, met de opmerkelijke naam van wapendrager, lijkt in ruststand op een klein afgesneden takje van een berk, wat hem ook wel de naam "berketakje" bezorgd heeft. De lindeknotsvlinder is, zeker in rust tegen een stam moeilijk op te merken. De linde-uil tenslotte kunnen we als rups ook wel op de eik aantreffen. Hij verbergt zich graag in de spleten in de schors van de boom, dus om hem te vinden zult u wel even moeten zoeken. De bastvezels van de linde zijn lang en taai, en werden daarom vroeger wel gebruikt om zaken samen te binden. In Rusland vlecht men er zelfs wel matten van.

Het hout van deze boom is van goede kwaliteit. Het is wel zacht en poreus. Daar moet men dus rekening mee houden. Voor het maken van snijwerk is het hout echter heel geschikt. Vele fraaie orgelfronten zijn uit lindehout gesneden en het wordt ook gebruikt voor schilderlijsten en koetswerk. Eigenlijk is het zonde dat het lindehout ook wel voor klompen en lucifers wordt gebruikt. Daarvoor is het net iets te mooi.

UITVAART- en
CREMATIEVERZORGING
SINDS 1955

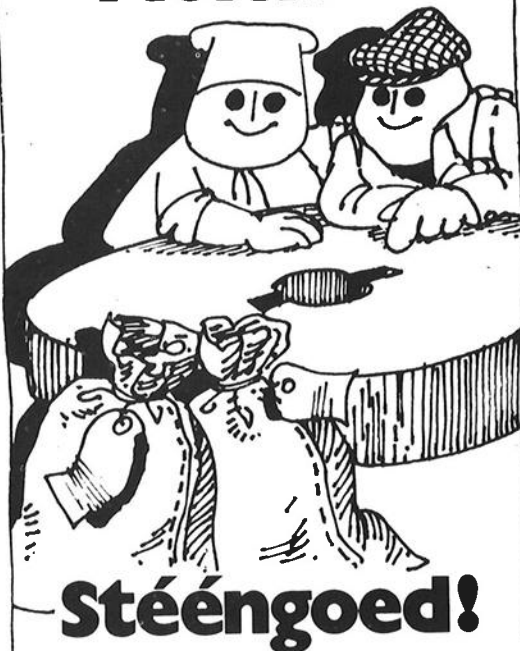
WAUBEN BV

Pt. CHEVALIERSTR. 6 6136 AX SITTARD

046 - 513572

**Bruin·van·de·
Molen:**

Stééngoed!

Brood- en banketbakkerij

H. HONINGS

Heistraat 30

Tel. 514709 - Sittard

**SLAGERIJ
R. SWIATALKSKI**

Heistraat 32
OVERHOVEN
tel. 046 - 529952

Boerderij FIJEN

Elke week speciale aanbiedingen

Groente

Voor uw
- Aardappelen
- Groente en Fruit
- Eieren

Fruit

Vouersweg 39 - Sittard

Tel. 046 - 512651

**Meubelstoffeerderij
Henk Vorstermans**
Voor het betere stoffeerwerk

Bankstelkussens

in alle maten, kwaliteiten en prijsklassen
Keuze uit méér dan 500 stoffen (ook leder)
uit voorraad leverbaar.

Natuurlijk ook uw adres voor
Bankstellen, Eetkamers - Fauteuils
Boot- en caravankussens

Bel voor een afspraak

Wij geven goed advies en vrijblijvende
offerte

Tel. 046-518461,

b.g.g. 529574

Nusterweg 119 - Sittard

Industriepark Noord